

განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

**აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი
საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ**

ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო პროგრამა

ევროპის უნივერსიტეტი

16.06.2020

თბილისი
2020

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მითითებით	შპს ევროპის უნივერსიტეტი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	201954956
დაწესებულების სახე	სასწავლო უნივერსიტეტი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება	ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო პროგრამა
განათლების საფეხური	უმაღლესი განათლების II საფეხური, მაგისტრატურა
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია კვალიფიკაციის კოდის მითითებით	ვეტერინარიის მაგისტრი, 0841
სწავლების ენა	ქართული
კრედიტების რაოდენობა	300
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/ახალი)	ახალი

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ბესარიონ ლასარეიშვილი, საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ლევან ციციშვილი, ბერიტაშვილის სახელობის ფიზიოლოგიის ინსტიტუტი
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	მარიამ ლობჯანიძე, საქართველოს უნივერსიტეტი, საქართველო

აკრედიტაციის ექსპერტთაჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა

▪ ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

ანგარიში ეხება სააკრედიტაციოდ წარმოდგენილ 300 კრედიტიან პროგრამას ვეტერინარიაში. პროგრამა მოიცავს როგორც თეორიულ, ისე პრაქტიკულ უნარების განვითარებისთვის საჭირო კურსებს. პროგრამა შემუშავებულია ევროპის უნივერსიტეტის თვითშეფასების გუნდის მიერ, რომელშიც შედის ფაკულტეტის დეკანი, პროგრამის ხელმძღვანელები და აკადემიური პერსონალი. პროგრამის შედგენაში მონაწილე გუნდმა გამოიყენა არსებული და საერთაშორისო გამოცდილება.

პროგრამაზე მიღება ხდება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული წესის შესაბამისად.

პროგრამაში ჩართულია სულ 46 პერსონალი, მათგან 17 არის აკადემიური პერსონალი (8 პროფესორი, 8 ასოცირებული პროფესორი, 1 ასისტენტ პროფესორი) და 29 მოწვეული პერსონალი. აფილირებული პროფესორების რაოდენობა შეადგენს 4-ს, მათგან 3 პროფესორია, 1 ასოცირებული პროფესორი.

პროგრამა მოიცავს 71 სასწავლო კურსს (მათგან 47 სპეციალობის, ხოლო 10 ზოგადი და საბაზისო, 14 არჩევითი), რომელთა მიწოდება სტუდენტებისთვის 10 სემესტრის განმავლობაში მიმდინარეობს. პროგრამაში აგრეთვე გათვალისწინებულია დარგობრივი პრაქტიკა და სამაგისტრო ნაშრომის შესრულება.

სასწავლო პროგრამის კრედიტების განაწილება შემდეგნაირია:

- ზოგადი სავალდებულო სასწავლო კურსები - 55 კრედიტი;
- სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსები -179 კრედიტი;
- სპეციალობის სავალდებულო კომპონენტი „პრაქტიკა“ – 24 კრედიტი;
- სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი - 13 კრედიტი;
- სპეციალობის არჩევითი სასწავლო კურსები - 9 კრედიტი;
- თავისუფალი არჩევითი სასწავლო კურსები -20 კრედიტი;

სულ 300 კრედიტი.

თითოეული სასწავლო კურსის სწავლისას სტუდენტის მოსწრების შეფასება ხდება 100 ქულით, რომლიდანაც 40 ქულა მოდის დასკვნითი გამოცდის შეფასებაზე, ხოლო 60 ქულით ხდება შუალედური შეფასება.

კლინიკური და საწარმოო პრაქტიკების სასწავლო კურსებში ცოდნის შეფასებისას დასკვნით გამოცდა ფასდება 30 ქულით, ხოლო დანარჩენ შუალედური შეფასების კომპონენტებზე დარჩენილი 70 ქულის გადანაწილება.

შუალედური შეფასებების შედეგებით სტუდენტმა უნდა გადალახოს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი, არანაკლებ **30 %**.

დასკვნითი გამოცდის მინიმალური კომპეტენციის ზღვარია **50%**.

პროგრამა უზრუნველყოფილია მცირე რაოდენობის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით, რამდენიმე ლაბორატორიით (ქიმიის და მიკრობიოლოგიის ლაბორატორია, ფიზიოლოგია-ანატომიის კაბინეტი), ბიბლიოთეკით, ელექტრონული რესურსებით, სააუდიტორიო სივრცითა და კომპიუტერული რესურსებით.

პროგრამაზე ჩასარიცხად გამოცხადებულია 75 ადგილი.

▪ აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა

აკრედიტაციის ვიზიტი განხორციელდა 2020 წლის 16 ივნისს. აკრედიტაციის ექსპერტთა გუნდი ვიზიტის ფარგლებში შეხვდა უნივერსიტეტის ადმინისტრაციას (თამარ კერძაია - რექტორი, ნინო ტალიაშვილი - ვიცე-რექტორი სასწავლო პროცესის ადმინისტრირების ვაჟა ქვაჭრელიშვილი - სავეტერინარო მედიცინის ფაკულტეტის დეკანი, თათია დოლიძე - საერთაშორისო ურთიერთობების სამსახურის უფროსი), ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელს, პროგრამის თვითშეფასების გუნდს, პროგრამის ხელმძღვანელს, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს, დამსაქმებლებს, სტომატოლოგიური ფაკულტეტის სტუდენტებს (რადგან პროგრამას ჯერ არ ყავს საკუთარი სტუდენტები). ვიზიტის ფარგლებში განხორციელდა ფაკულტეტის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის დათვალიერება (ქიმიის ლაბორატორია, მიკრობიოლოგიის ლაბორატორია, ანატომია-ფიზიოლოგიის კაბინეტი) და გასვლა პროგრამის პრაქტიკის გარე ობიექტებზე (შპს ახალი ვეტერინარული კლინიკა, შპს ვეტერინარული საავადმყოფო, ააიპ ბიორაციონალური ტექნოლოგიების კვლევითი ცენტრი, შპს „ბიოვეტი“).

ექსპერტთა გუნდის მიერ შეფასდა პროგრამის განხორციელების პროცესი.

ვიზიტი პოზიტიურად მიმდინარეობდა. უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია საკმაოდ მოტივირებულია პროგრამის განვითარების ხელშეწყობაში, პროგრესულად აზროვნებს და საფუძვლიანად ერკვევა პროგრამის შინაარსში, სტრუქტურასა და მნიშვნელობაში. პროგრამის აკადემიური პერსონალი დიდი პედაგოგიური გამოცდილების კადრია. ვიზიტის ფარგლებში, ექსპერტთა ჯგუფმა დაწესებულების წარმომადგენლებს და პროგრამის ხელმძღვანელებს პროგრამის განვითარებისთვის გაუზიარა რჩევები და გააცნო ძირითადი მიგნებები.

▪ საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა

სტანდარტების შინაარსის თვისებურებებიდან გამომდინარე, ქვესტანდარტებში საკითხები ნაწილობრივ მეორდება ან ურთიერთდაკავშირებულია ერთმანეთთან. შესაბამისად, თუ ხარვეზი არის რომელიმე ქვესტანდარტში, იგი აისახება მასთან ფუნქციურად დაკავშირებულ სხვა ქვესტანდარტშიც. ამიტომაც, ერთი შინაარსის ან მსგავსი

რეკომენდაცია ერთზე მეტ ქვესტანდარტში არის წარმოდგენილი. თუმცა რეკომენდაციების შეჯამებაში გამოტანილია ერთი შინაარსის ერთი რეკომენდაცია.

თვითშეფასების ანგარიშისა და მასზე თანდართული დოკუმენტაციის შესწავლის და სააკრედიტაციო ვიზიტის განხორციელების შედეგად შეფასდა ვეტერინარიის ინტეგრირებული მაგისტრის საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესატყვისობის საკითხი.

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

▪ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

1.1. პროგრამის მიზნები

▪ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

1.2. პროგრამის სწავლის შედეგები

▪ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

▪ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

2.3. სასწავლო კურსი

▪ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

2.4. სწავლება-სწავლის მეთოდება

▪ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

2.5. საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

▪ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება

▪ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

▪ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

4.3 მატერიალური რესურსი

▪ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

რეკომენდაციები

1. პროგრამის მიზნები კორექტირდეს, ისე რომ იყოს კონკრეტული, მკაფიო და შინაარსობრივად არ გადაფარავდეს ერთმანეთს
2. გასწორდეს და კორექტირდეს პროგრამის მიზნების კურსების სწავლის შედეგებთან კავშირის რუკა
3. სრულყოფილ იქნას პროგრამის სწავლის შედეგების/დარგობრივი კომპეტენციების ფორმულირებები. პროგრამის სწავლის შედეგების ფორმულირება უნდა იყოს ისეთი, რომ პროგრამის შედეგები იყოს გამჭვირვალე, დაკვირვებადი, შეფასებადი და გაზომვადი;
4. სწავლის შედეგების რუკა და სწავლის შედეგების შეფასების სქემა დაზუსტდეს, კორექტირდეს, შესაბამისობაში მოვიდეს კურიკულუმთან და პროგრამასთან;
5. სასწავლო კურსების სპეციფიკის მიხედვით მოხდეს მათი შეფასების სისტემის განვითარება
6. კურსის შედეგები აისახოს მისი შეფასების მეთოდებში და ასევე პროგრამის შედეგებში.
7. სწავლების მეთოდების და სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდები მოვიდეს შესაბამისობაში სასწავლო კურსის სპეციფიკასთან, მის სტრუქტურასთან და შინაარსთან.
8. სილაბუსებში მიეთითოს ყველა არსებული ახალი ქართული ლიტერატურა, ასევე თანამედროვე ინგლისურენოვანი წყაროები. მოძველებული ლიტერატურა (მისი ფასეულობის შემთხვევაში) გადატანილ იქნას დამხმარე ლიტერატურის კატეგორიაში.
9. კორექტირდეს სილაბუსების შინაარსი შემდეგი საგნებში: სავეტერინარო იმუნოლოგია, სავეტერინარო ვირუსოლოგია, ზოგადი პათო ფიზიოლოგია, სავეტერინარო მიკრობიოლოგია, ბიოქიმია, ეპიდემიოლოგია და საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, სავეტერინარო გენეტიკა და ცხოველთა მომშენებლობა, შინაგანი დაავადებები, ჰისტოლოგია, პათ ანატომია, პროპედევტიკა და რადიოლოგიის საფუძვლები. გამარტივდეს და ოპტიმიზირდეს პრაქტიკის სილაბუსის შეფასების სისტემის,
10. დარგობრივი პრაქტიკის (კლინიკური პრაქტიკა, საწარმოო პრაქტიკა) და სამეცნიერო ნაშრომის სილაბუსებში კორექტირებულ იყოს უზუსტობები.
11. გაიწეროს დეტალური ინსტრუქცია (SOP-ები) თუ როგორ იმუშავენ მიკრობიოლოგიის ლაბორატორიაში, ასევე როგორ და რა მექანიზმებით მოხდება მიკრობული ნარჩენების გაუვნებელყოფა
12. უნივერსიტეტში შეიქმნას ბიოეთიკის კომიტეტი ან მემორანდუმი გააფორმდეს სხვა დაწესებულებასთან ბიოეთიკის საბჭოსთან თანამშრომლობის შესახებ
13. სამაგისტრო ნაშრომის სილაბუსში გათვალისწინებულ იქნას კვლევის შესასრულებლად არაინტერვენციული (ობსერვაციული) კვლევების დაშვებაც
14. შესაბამის დისციპლინებში უზრუნველყოფილ იქნას პრაქტიკული უნარ-ჩვევების შეფასების მექანიზმების დახვეწა და გამომუშავებული კომპეტენციების მოცულობის საერთო შემაჯამებელი შეფასება ფინალურ გამოცდაზე
15. აუცილებელია ცხოველების სამოდელო მულაჟების, ანატომიის ატლასების, შინაური და სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების ჩონჩხების, ცხოველების შინაგანი ორგანოების სველი პრეპარატების, ქირურგიული და გინეკოლოგიური ინსტრუმენტების შეძენა
16. ქირურგიული სამანიპულატორო ოთახის მოწყობა, შესაბამისი აღჭურვილობა (ქირურგიული ინსტრუმენტები, ხელოვნური კანის მულიაჟები, იარაღების სასტერილიზაციო და სხვ.)
17. მიკრობიოლოგიური სამუშაოების ანარჩენების გასაუვნებლად აუცილებელია შეიძინონ ავტოკლავი, რისთვისაც უნდა გამოიყოს შესაბამისი სივრცე.

18. ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის სივრცის მოწყობა, შესაბამისი აღჭურვიტ (სისხლის ბიოქიმიური და ჰემატოლოგიური ანალიზისთვის, შარდის ფიზიკო-ქიმიური ანალიზისთვის, ფეკალის პარაზიტოლოგიური ანალიზისთვის და სხვ.)

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

1. ფაკულტეტის პერსონალმა უნდა გაიაროს ტრენინგი პროგრამის მიზნების წერაში, კურიკულუმის რუქის შედგენასა და შეფასებასთან მათ შესაბამისობაში მოყვანაში.
2. ფაკულტეტის პერსონალმა უნდა გაიაროს ტრენინგი სწავლის შედეგების წერასა და კურიკულუმის რუქის შედგენაში
3. პროგრამის განვითარების ხარისხზე პასუხისმგებელ პირებს ჩაუტარდეთ ტრენინგი პროგრამის მიზნების და შედეგების სწორად ფორმულირების ტექნიკაში, კურიკულუმის რუქის შედგენაში და მათი შეფასებასთან კონსტრუქციულ შესაბამისობაში მოყვანაზე. **იხ. 1.1**
4. პირველი 2-3 წლის განმავლობაში ნუ გამოაცხადებენ დიდ მიღებას, სანამ არ შეასრულებენ რეკომენდაციებს და არ მოაწყობენ გამართულ მატერიალურ-ტექნიკურ ბაზას, მათ შორის მაპროფილებელი საგნების სპეციალურ ოთახებს (მაგ. ქირურგიული სამანიპულაციო, სადიაგნოსტიკო ლაბორატორია და ა.შ.)
5. ტრენინგი ჩაუტარდეს პერსონალს სილაბუსის გაფორმებაში, შედეგების ჩამოყალიბებაში, შეფასების მეთოდების ოპტიმალურ შერჩევის პრინციპებში.
6. კლინიკურ დისციპლინებში ითარგმნოს თანამედროვე უცხოენოვანი ლიტერატურა (სასურველია ინგლისური წყაროები).
7. ერთიერთდაკავშირებული შინაარსის კურსების ბოლოს მოცულობითი პრაქტიკული შეფასება უნდა ჩაითვალოს პროგრამის ფარგლებში საერთო პრაქტიკული უნარების განვითარების საზომ მეთოდად. ობიექტურად სტრუქტურირებული კლინიკური გამოცდა (OSCE) შეიძლება ბევრი მაპროფილებელი კლინიკური კურსისათვის ჩაითვალოს შესაფერის შეფასების ინსტრუმენტად, რადგან ამგვარ მიდგომას საერთაშორისო აღიარება გააჩნია.
8. სასურველია სტუდენტების ჩართულობა წახალისდეს და გაიზარდოს სამეცნიერო კონფერენციებსა და კვლევით პროექტებში ვეტერინარიისა და ჯანდაცვის მიმართულებით.
9. ბოლო ათწლეულების განმავლობაში (საბჭოური განათლების კოლაფსის შემდგომ) უმაღლესი განათლების პოლიტიკაში, განსაკუთრებით კი, უმაღლესი ვეტერინარული განათლების სისტემაში, შეიქმნა გარკვეული დეფიციტი აკადემიური პერსონალის მომზადების მხრივ (არ ფუნქციონირებდა/ფუნქციონირებს არცერთი ვეტერინარიის სადოქტორო პროგრამა), რამაც გარკვეულწილად შექმნა ახალგაზრდა ვეტერინარი აკადემიური პერსონალის დეფიციტი ქვეყანაში, გამომდინარე, პროგრამა განიცდის ახალგაზრდა პედაგოგების მწვავე დეფიციტს. ვფიქრობთ, რომ უნივერსიტეტმა უნდა იზრუნოს ტრენინგზე ახალგაზრდა მასწავლებლებისთვის, რომ ჩაანაცვლონ კარგად მომზადებული, მაგრამ ხანდაზმული პროფესორები, რომლებიც საპენსიო ასაკს უახლოვდებიან. საერთაშორისო თანამშრომლობა არის პირდაპირი წინაპირობა აღნიშნული პრობლემის გადასაჭრელად და ვეტერინარული პროგრამის მდგრადობის უზრუნველსაყოფად.
10. უნივერსიტეტმა უნდა იზრუნოს თანამშრომლობაზე ვეტერინარული პროგრამების განმახორციელებელ სასწავლებლებთან, როგორც ქვეყანაში ასევე საზღვრებს გარეთ, (ვეტერინარული საგანმანათლებლო თანამშრომლობის სფერო სუსტადაა წარმოდგენილი) რაც იქნება ვეტერინარული პროგრამის მდგრადობის უზრუნველსაყოფის წინაპირობა.

- საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)
- განმეორებითი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიდწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა(ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1. პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული იგი და რა წვლილი შეაქვს დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის მიზნები შედგენილია ვეტერინარიის დარგობრივი მახასიათებლების მიხედვით, რომლებიც შემუშავდა დამოუკიდებელ ექსპერტთა ჯგუფის მიერ და განსაზღვრავენ საჭირო ცოდნას, უნარებსა და კომპეტენციებს. პროგრამა საერთო ჯამში, მისი სასწავლო კურსებით და შინაარსით ჯდება ვეტერინარიის დარგობრივი ჩარჩოს მახასიათებლებში.

თუმცა, პროგრამის მიზნები უნდა იყოს უფრო მკაფიოდ და ცალსახად გაწერილი, არ უნდა გადაფარავდეს ერთმანეთს. გამომდინარე აქედან, მათი შეფასების შედეგებთან მათი ზუსტად დაკავშირება შეუძლებელია. მაგ. ღრმა და სისტემური ცოდნის მქონე კვალიფიციური კადრის მომზადება - ეს მიზანი ძალიან ზოგადი და უნივერსალურია, რაც შეიძლება მიესადაგოს ნებისმიერი ტიპის პროგრამას. თუ მიზნები სრულყოფილად და ამომწურავად არის ჩამოყალიბებული, მათი მიღწევა თავისთავად უზრუნველყოფს რღმა და სისტემური ცოდნის სპეციალისტის მომზადებას. ასევე მე-2, მე-3 და მე-5 მიზანი გარკვეულ შინაარსობრივ გადაფარვაშია ერთმანეთთან. მე-4 მიზანი ასე პირდაპირ და გამოკვეთილად ნაკლებად წარმოადგენს ვეტერინარი ექიმის პრეროგატივას, ამ მიზნის კონტექსტი შეიძლება ჩადებულიყო შემდეგ ფორმულირებაში: იცოდეს ცხოველთა ოპტიმალური მოვლა-შენახვის და სრულფასოვანი კვების თავისებურებები.

პროგრამის მიზნები უნდა იყოს დაწერილი ზუსტად და მკაფიოდ უკავშირებდეს მათ შეფასების შედეგებს.

პროგრამა მოითხოვს პროგრამული დონის შეფასების გეგმას, რომელიც აღწერს თუ როგორაა თავის მხრივ აღწერილი პროგრამის მიზნები სასწავლო კურსის შეფასების შედეგებით.

ახალი პროგრამის შედგენა ხდება შემდეგი თანმიმდევრობით: ჯერ ადგენენ პროგრამის სწავლების მიზნებს, შემდეგ გაიწერება ის შედეგები რაც უნდა იქნას მიღწეული პროგრამის დასრულების შემდეგ, პროგრამის სწავლების მიზნების და ამოცანების საფუძველზე იქმნება სასწავლო კურსები, რომელთა შინაარსი სრულად უნდა ფარავდეს მათ. „მიუხედავად იმისა, რომ პროგრამის მიზნების ფორმულირებები საჭიროებენ გაუმჯობესებას და დახვეწას,

პროგრამის სასწავლო კურსები (საგნები) მათი შინაარსის (თემატიკების გათვალისწინებით) სწორედაა შედგენილი, რაც მნიშვნელოვწილად განპირობებულია პროგრამის აკადემიური პერსონალის ვეტერინარიის სფეროში მოღვაწეობის მრავალწლიანი პედაგოგიური გამოცდილებით და ანალოგი პროგრამების გამოცდილების გათვალისწინებით.   თუმცა, მიზნების გაუმჯობესება - როგორც შინაარსობრივად, ისე ფორმულირების კუთხით მაინც აუცილებელია, შესაბამისი რუკების შესადგენად, რაც არსებითია პროგრამის შეფასების, მისი ეფექტური მუშაობის გადახედვისა და გაუმჯობესებისთვის.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ○ ვეტერინარიის ინტეგრირებული მაგისტრის საგანმანათლებლო პროგრამა, ასევე დანართი #1   ○ თვითშეფასება
რეკომენდაციები: ○ პროგრამის მიზნები კორექტირდეს, ისე რომ იყოს მკაფიო და არ გადაფარავდეს ერთმანეთს   ○ გასწორდეს და კორექტირდეს პროგრამის მიზნების კურსების სწავლის შედეგებთან კავშირის რუკა
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   ○ ფაკულტეტის პერსონალმა უნდა გაიაროს ტრენინგი პროგრამის მიზნების წერაში, კურიკულუმის რუქის შედგენასა და შეფასებასთან მათ შესაბამისობაში მოყვანაში.   ○ ფაკულტეტის პერსონალმა უნდა გაიაროს ტრენინგი სწავლის შედეგების წერასა და კურიკულუმის რუქის შედგენაში
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):   ○
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)   ○
შეფასება   ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ✓ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1.2.პროგრამის სწავლის შედეგები   ➤ პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას;

- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს;
- შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის და კურსების სწავლის შედეგები მოიცავს ვეტერინარიის დარგობრივი მახასიათებლის შინაარსით გათვალისწინებულ ძირითად ცოდნას. თუმცა წარმოდგენილი დოკუმენტაციაში პროგრამის შედეგები არ არის მკაფიოდ და სწორად ფორმულირებული, რაც არ იძლევა მათი მკაფიო დაკვირვების, სრულყოფილი შეფასების და გაზომვის საშუალებას, ეს კი თავის მხრივ სამომავლოდ შეაფერხებს პროგრამის შინაარსის და ინფრასტრუქტურის შემდგომ განვითარებას.

პროგრამის და სასწავლო კურსის შედეგების უნდა ასახავდეს სწავლის შედეგების ცოდნას, ქცევით და ემოციურ მხარეებს, როგორც ეს არის აღწერილი მაგალითად ბლუმის ტაქსონომიაში, ისე, რომ პროგრამის შედეგები უნდა იყოს გამჭვირვალე, დაკვირვებადი და გაზომვადი.

გამომდინარე აქედან, აუცილებელია პროგრამის მიზნების და შედეგების რუკის, ისევე როგორც კურსების და პროგრამის შედეგების რუკების გადახედვა და სრულყოფაში მოყვანა.

პროგრამის განვითარების პროცესში აუცილებელია, რომ კურსის და პროგრამის შედეგები სწორად იყოს შედგენილი, ისე, რომ კურიკულუმის რუქა გახდეს კურსების შინაარსის მართვის საშუალება, შედეგებსა და შეფასებას შორის გამჭვირვალე ურთიერთკავშირით.

პროგრამაში წარმოდგენილია პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მოცულობითი, 50 გვერდიანი დოკუმენტი. მასში აღწერილია პროგრამის პროგრამის თითოეული სწავლის შედეგის მიღწევის შეფასება რომელ სასწავლო დისციპლინებში მოხდება. დოკუმენტში მოცემულია რომ სხვადასხვა შედეგების მიღწევის შეფასება მოხდება სასწავლო კურსების შუალედური შეფასების საფუძველზე.

პროგრამის შედეგები პირდაპირ არის გადმოტანილი ვეტერინარიის დარგობრივი მახასიათებლიდან, რომელიც უფრო მაღალი საფეხურის დოკუმენტია და რომელშიც დარგის საერთო ჩარჩოებია მოცემული.

სტუდენტების თეორიული ცოდნის შეფასება ხდება სხვადასხვა საგნებში გამოკითხვის, ტესტირების და შეფასების სხვა მეთოდების გამოყენებით. ცხოველების ბიოლოგიური თავისებურებების (ბიოქიმიური, ციტოლოგიური, ჰისტოლოგიური, ანატომიური, იმუნოლოგიური, ფიზიოლოგიური და სხვ.) ცოდნა პროგრამის მიზანი არაა. პროგრამის მიზანია დაავადებაზე დიაგნოზის დასმის, დაავადების მართვის, მკურნალობის, პრევენციის, ცხოველური პროდუქტის ექსპერტიზის და სხვ. უნარ-ჩვევების გამომუშავება. ამ მიზნების მისაღწევად, შედეგებზე გასასვლელად ბუნებრივია სტუდენტს ესაჭიროება შუალედური ცოდნა, მათ შორის ცხოველების ბიოლოგიური თავისებურებების შესახებ. შუალედური ცოდნა აუცილებელია საბოლოო ცოდნის ფორმირებისთვის. თუმცა პროფესიონალ ვეტერინარად

ჩამოყალიბებისთვის საჭიროა პროფესიული კომპეტენციების გამომუშავება, რომელთა მიღწევაც აუცილებლად უნდა შეფასდეს. ამისთვის კი აუცილებელია, რომ დარგობრივი შედეგები იყოს სწორედ ჩამოყალიბებული და ისე ფორმულირებული, რაც მისი შეფასების, გაზომვის საშუალებად მოგვცემს.

ფორმულირებული შედეგების მიხედვით ხდება პროგრამის კურსების და თემატიკების ჩამოყალიბება, რომლებიც ეტაპობრივად ლაგდება, ისე რომ სტუდენტმა ნაბიჯ-ნაბიჯ შეიძინოს აუცილებელი ცოდნა შემდეგი ეტაპის ცოდნის განსავითარებლად. პროგრამაში გარკვეული საგნები და ცოდნები (ცხოველთა ბიოლოგიური თავისებურებების შემსწავლელი საგნები, პრეკლინიკური საგნები და სხვ.) ერთგვარ ხიდს წარმოადგენს პროგრამის აუცილებელი მიზნების მისაღწევად და პროფესიული კომპეტენციების გამოსამუშავებლად. პროგრამის გარკვეული ცოდნები და საგნები კი არის მაპროფილებელი, რომლებიც უზრუნველყოფენ დაგეგმილი მიზნების მიღწევას და პროგრამის საბოლოო შედეგების გამომუშავებას.

მართალია, რომ სტუდენტების ცოდნის დადგენა ხდება ყველა საგანში. თუმცა, როცა ვსაუბრობთ პროგრამის შედეგების მიღწევის შეფასებაზე, აქ სრულიად სხვა კატეგორიასთან გვაქვს საქმე.

პროგრამის შედეგების შეფასებისას ვაფასებთ, თუ რამდენად შეუძლია მიღებული თეორიული თუ პრაქტიკული ცოდნის გამოყენება ვეტ პრაქტიკაში წარმოშობილი პრობლემების გადასაჭრელად. ამ დროს სტუდენტის ცოდნა, უნარი, კომპეტენცია ჯამურად ფასდება. პროგრამის შედეგების ჯამური შეფასება უნდა მოხდეს მაღალ კურსებზე, მაპროფილებელ საგნებში და ის უნდა იყოს მოცულობითი და ერთჯერადი.

პროგრამის შედეგების სწორი ფორმულირების და ჩამოყალიბების შემთხვევაში შესაძლებელია ზუსტად და გამჭვირვალედ აისახოს თუ რომელ მაპროფილებელ საგანში მოხდება კონკრეტული შედეგის მიღწევის საბოლოო, მოცულობითი შეფასება. ვეტერინარიის პროგრამის შედეგი უნდა იყოს კონკრეტული უნარები და შესაძლებლობები, რომელთაც ბუნებრივია საფუძვლად უდევს მრავალმხრივი თეორიული და პრაქტიკული ცოდნების ერთობლიობა. თუმცა, არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ დარგობრივი შედეგი არ არის შუალედური ცოდნა, რომელსაც პროგრამის სწავლის კვალ და კვალ, ეტაპობრივად იძენს სტუდენტი.

მიუხედავად იმისა, რომ იგრძნობა რაოდენ დიდი ძალისხმევა არის ჩადებული შედეგების მიღწევის შეფასების დოკუმენტის შექმნაში, აუცილებელია მისი ძირეული კორექტირება. ერთის მხრივ იმიტომ, რომ პროგრამის სწავლის შედეგები რომელიც მასშია შეტანილი, სწორედ არ არის ფორმულირებული. მეორეს მხრივ, პროგრამის თითოეული სწავლის შედეგის მიღწევის ჯამური, მოცულობითი შეფასება უნდა ხდებოდეს ამა თუ იმ ერთი კონკრეტული, შესაბამისი მაპროფილებელი საგნის ფინალურ გამოცდაზე. წარმოუდგენელია ვეტერინარი

ექიმის დარგობრივი კომპეტენციების და უნარ-ჩვევების შეფასება მხოლოდ პრაქტიკული მეცადინეობების ან თეორიულად გამოცდის საფუძველზე მოხდეს. აუცილებელია სხვადასხვა საგნებში (განსაკუთრებით კი მაპროფილებელ დისციპლინებში) პრაქტიკული გამოცდების ფართო დანერგვა. ამ თვალსაზრისით საუკეთესო პრაქტიკას წარმოადგენს ადამიანის და სავეტერინარო მედიცინის სასწავლო პროგრამების შეფასებაში ოსკის (ობიექტურად სტრუქტურირებული კლინიკური გამოცდის) დანერგვა.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ☐ ვეტერინარიის ინტეგრირებული მაგისტრის საგანმანათლებლო პროგრამა   ☐ სასწავლო კურსის სილაბუსები;   ☐ თვითშეფასების დოკუმენტი   ☐ თანდართული დოკუმენტაცია   ☐ ინტერვიუები პროგრამის აკადემიურ პერსონალთან და ხარისხის სამსახურთან
რეკომენდაციები: • სრულყოფილ იქნას პროგრამის სწავლის შედეგების და დარგობრივი კომპეტენციების ფორმულირებები. პროგრამის შედეგების ფორმულირება უნდა იყოს ისეთი, რომ პროგრამის შედეგები იყოს გამჭვირვალე, დაკვირვებადი, შეფასებადი და გაზომვადი;   • პროგრამის განვითარებისთვის აუცილებელია პროგრამის შედეგების სწორი შედგენა, ისე, რომ კურიკულუმის რუკა იძლეოდეს კურსის შინაარსის მართვის საშუალებას, შედეგებსა და შეფასებას შორის გამჭვირვალე ურთიერთკავშირის გამოვლენით.   • სწავლის შედეგების რუკა და სწავლის შედეგების შეფასების სქემა დაზუსტდეს, შესაბამისობაში მოვიდეს კურიკულუმთან და პროგრამასთან;   • სასწავლო კურსების სპეციფიკის მიხედვით მოხდეს მათი შეფასების სისტემის განვითარება და პრაქტიკული გამოცდების დანერგვა მაპროფილებელ დისციპლინებში
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   პროგრამის განვითარების ხარისხზე პასუხისმგებელ პირებს ჩაუტარდეთ ტრენინგი პროგრამის მიზნების და შედეგების სწორად ფორმულირების ტექნიკაში, კურიკულუმის რუკის შედგენაში და მათი შეფასებასთან კონსტრუქციულ შესაბამისობაში მოყვანაზე. იხ. 1.1
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):   ☐
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედიაკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)   ☐
შეფასება   ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ✓ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები დამატებით პროგრამის შესაბამისობა		✓		

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები
უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   პროგრამაზე დაშვება ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად. პროგრამის წინაპირობები არის საჯარო და გამჭვირვალე.   ვეტერინარიის ინტეგრირებულ სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩაირიცხება სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი ან მასთან გათანაბრებული დოკუმენტის მქონე პირი, რომელიც ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე მიღებული ქულების კოეფიციენტების რანჟირების საფუძველზე სწავლის უფლებას მოიპოვებს შპს ევროპის უნივერსიტეტში.   პროგრამაზე ჩაირიცხვისთვის სავალდებულო საგნებია: ქართული ენა და ლიტერატურა, უცხო ენა, მათემატიკა/ისტორია. ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი - კანონმდებლობით განსაზღვრული მინიმალური ბარიერის დაძლევა.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ○ ვეტერინარიის ინტეგრირებული მაგისტრის საგანმანათლებლო პროგრამა   ○ თვითშეფასების დოკუმენტი   ○ ინტერვიუები ადმინისტრაციასთან და ხარისხის სამსახურთან

რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი კრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.2. საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   პროგრამა შედგენილია საქართველოს კანონმდებლობის, ვეტერინარიის დარგობრივი მახასიათებლის და კრედიტების ტრანსფერის და დაგროვების ევროპული სისტემის შესაბამისად. საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი შეესაბამება სწავლების საფეხურს. პროგრამის სტრუქტურა და სასწავლო კურსების თანმიმდევრობა ლოგიკურია.   პროგრამა წარმოადგენს ინტეგრირებულ სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამას. მოიცავს 71 სასწავლო კურსს (მათგან 47 სპეციალობის, ხოლო 10 ზოგადი და საბაზისო, 14 არჩევითი), რომელთა მიწოდება სტუდენტებისთვის 10 სემესტრის განმავლობაში მიმდინარეობს. პროგრამაში აგრეთვე გათვალისწინებულია დარგობრივი (ე.წ.კლინიკური და საწარმოო) პრაქტიკა და კვლევითი ნაშრომის შესრულება.   პროგრამა ჯამში 300 კრედიტიანია. სასწავლო პროგრამის კრედიტების განაწილება შემდეგნაირია: • ზოგადი სავალდებულო სასწავლო კურსები - 55 კრედიტი;   • სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსები -179 კრედიტი;

• სპეციალობის სავალდებულო კომპონენტი „პრაქტიკა“ – 24 კრედიტი;   • სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი - 13 კრედიტი;   • სპეციალობის არჩევითი სასწავლო კურსები - 9 კრედიტი;   • თავისუფალი არჩევითი სასწავლო კურსები -20 კრედიტი;   სასწავლო დისციპლინებს შინაარსობრივი დატვირთვის შესაბამისად, ლოგიკურად აქვს კრედიტები მინიჭებული. საგნები დალაგებულია სწორი თანმიმდევრობით, ბაზისურიდან (ბიოსამედიცინო) პრეკლინიკურის გავლით კლინიკურ და სხვა მაპროფილებელ საგნებამდე, რაც უზრუნველყოფს სწავლების თანმიმდევრულობას და ათვისების პროცესის წარმატებულ წარმართვას. პროგრამის შინაარსი და სტრუქტურა შეესაბამება პროგრამის კვალიფიკაციის დონეს და დარგობრივ მახასიათებელს.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ○ ვეტერინარიის ინტეგრირებული მაგისტრის საგანმანათლებლო პროგრამა   ○ სასწავლო კურსის სილაბუსები;   ○ კურიკულუმის რუკა   ○ ინტერვიუები ხარისხის სამსახურთან და აკადემიურ პერსონალთან
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი კრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
2.3. სასწავლო კურსი

- ძირითადი სპეციალობის თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს;
- სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს/დარგის აქტუალურ მიდრეკილებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის სასწავლო კურსების სწავლის შედეგები ძირითადად შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს. სასწავლო კურსების შინაარსი მთლიანად ფარავს დარგობრივი ჩრჩოს მახასიათებელში გათვალისწინებულ თემებს. სასწავლო კურსების შინაარსი შეესაბამება კურსის კრედიტებს. შედეგებში გამოყენებული დესკრიპტორები შეესაბამება უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციათა ჩარჩოს სამაგისტრო დონეს. თუმცა აქვე ავღნიშნავთ, რომ აუცილებელია პროგრამის და საგნების სწავლის შედეგების დახვეწა და სწორი ფორმულირება. შეფასების სისტემა, მეთოდები, შუალედური და საბოლოო შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვრები არის უნიფიცირებული მთელი უნივერსიტეტისთვის და ყველა სასწავლო კურსისთვის, **რაც ვერ ერგება დარგის და ცალკეული სასწავლო კურსის სპეციფიკას და მის სირთულეს.** ეს ფაქტი ართულებს შედეგების სწორ შეფასებას და შესაბამისად ხელს შეუშლის პროგრამის შემდგომ განვითარებას. ამიტომაც, **ცალკეულ კურსებში შეიმჩნევა გამჭვირვალობის ნაკლებობა სწავლების მეთოდებსა და სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდებში** და შესაბამისად გაურკვეველია, მოხდება თუ არა სწავლის შედეგების სრულყოფილი შეფასება. კურსის შედეგები უნდა შეესაბამებოდეს შეფასების მეთოდებს.

კურიკულუმის რუქა არ აღწერს სრულად კურსების შედეგების შესაბამისობას პროგრამის შედეგებთან, რადგანაც როგორც წინა სტანდარტებშიც არაერთხელ აღინიშნა, პროგრამის სწავლის შედეგები არაა სრულყოფილად ფორმულირებული. კურსის შედეგები უნდა შეესაბამებოდეს პროგრამის შედეგებს.

ცალკეული სასწავლო კურსის სილაბუსებში აღინიშნება გარკვეული ხარვეზები. ასე მაგალითად, 1). მრავალი მაპროფილებელი საგნის სილაბუსებში ერთადერთ სასწავლო წყაროდ მითითებულია 30-40-50 წლის წინ დაწერილი ან ნათარგმნი ქართულ ენოვანი სახელმძღვანელოები (მაგ. პათოფიზიოლოგია - ფიცხელაური, უსეინაშვილი, 1967; პათ ანატომია - 1966 და 1982; მამათელაშვილი, ჯორბენაძე; ფარმაკოლოგია - გელოვანი, 1966; ტოქსიკოლოგია - ნანობაშვილი, 1973; შინაგანი დაავადებები - შარაბრინი, 1966; მეანობა და რეპროდუქციული დაავადებები - სტუდენცოვი, 1961 და სხვ.). აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ეს გასაუმჯობესებელი მხარე პროგრამის თვითშეფასებაშიც არის ასახული და პროგრამის აკადემიური პერსონალი მიზნად ისახავს მის გამოსწორებას; 2). პროგრამის პრაქტიკულად ყველა საგნის შეფასებაში გათვალისწინებულია პრეზენტაციების მომზადება, რაც ნაკლები

შედგის მიღების სანაცვლოდ ქულების არაეფექტურ ხარჯვას წარმოადგენს. არ არსებობს უნიფიცირებული ფორმა, თუ რა ტექნიკური თუ შინაარსობრივი ნიუანსები უნდა დააკმაყოფილოს სტუდენტის მიერ მომზადებულმა პრეზენტაციამ. შესაბამისად, ყველა საგანში სტუდენტს მოუწევს განსხვავებული დიზაინის, სტრუქტურის პრეზენტაციების მომზადება, რომლებიც შესაძლოა წინააღდეგობაშიც მოდიოდეს ერთმანეთთან. ასეთი შემთხვევები ხშირია უმაღლესი სასწავლებლების პედაგოგიურ პრაქტიკაში; 3. ერთეულ სილაბუსებში ადგილი აქვს თემატიკების გადაფარვას; 4. განსაკუთრებულ ხაზგასმას გავაკეთებთ **სავეტერინარო იმუნოლოგიის** სილაბუსზე, რომელშიც მრავალმხრივი ხარვეზი დგინდება. ესენია: არაა გათვალისწინებული მნიშვნელოვანი და საკვანძო თემატიკები (მაგ. PAMP, TLR, MHC სისტემა, იმუნური სისტემის ორგანოები და სხვ.); თემატიკების არათანმიმდევრულობა; გაპარულია შეცდომებიც. მითითებული ძირითადი ლიტერატურა აბსოლუტურად შეუსაბამოა იმუნოლოგიის თანამედროვე კურსის სწავლებისთვის. მითითებულ პირველ ძირითად წყაროში (ტ. გაბისონია და სხვ. სავეტერინარო იმუნოლოგია, 2008) გვხვდება მრავალი შინაარსობრივი და ტერმინოლოგიური შეცდომა, მოძველებული ინფორმაცია, მნიშვნელოვანი თემების არ არსებობა და არათანმიმდევრულობა (**მეტი სიცხადისთვის აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნას თან ვურთავ ამ სახელმძღვანელოს თვალსაჩინო ექსპერტიზას, წარმოდგენილს ცხრილის სახით**). მეორე ძირითადი წყარო (მ.ნათიძის ავტორობით) კი რეალობაში იმუნოლოგიის შესავალს წარმოადგენს, რომელიც მიზნად არ ისახავს იმუნოლოგიის აქტუალური თემატიკების ფართო, ინტეგრირებულ გაშუქებას და ცალკეული საკითხების საფუძვლიან გადმოცემას. გამომდინარე აქედან, დაუშვებელია პირველი ლიტერატურის მითითება სასწავლო სახელმძღვანელოდ, ხოლო მეორე - შეუსაბამოა ძირითადი ლიტერატურის წყაროს ნუსხაში; 5. ცალკეულ სილაბუსებში მოცემულია ლაბორატორიული მეცადინეობების თემატიკები, რომელთა შესრულებაც არსებულ რეალობაში წარმოუდგენელია. მაგ. **სავეტერინარო ვირუსოლოგიის** სილაბუსში, რომელშიც გათვალისწინებულია სხვადასხვა სახეობის ვირუსებზე მუშაობის ტექნიკების ათვისება, ლეშიდან ვირუსშემცველი მასალის კონსერვირება, ვირუსთა იზოლაცია ქათმის ემბრიონზე და უჯრედულ კულტურებში და ა.შ. **სავეტერინარო იმუნოლოგიის** სილაბუსში მოცემულია ისეთი მეთოდების ლაბორატორიული სწავლება, რომელთა შესრულება ძვირადღირებული აპარატურის არსებობას საჭიროებს, რაც ჯერ არ გააჩნია უნივერსიტეტს. იმუნოლოგიაში ბოლო ათწლეულებში რადიკალური ცვლილებები მოხდა, დარგიც საკმაოდ სწრაფი ტემპებით ვითარდება. ამიტომ, ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს მის თანამედროვე დონეზე, თანამედროვე სახელმძღვანელოებით სწავლებას!!! ეს მით უფრო ყურადსაღებია, რომ ვეტერინარიის დარგობრივი მახასიათებლის ერთი დიდი თავი სწორედ თეორიული და გამოყენებითი იმუნოლოგიის - სასიცოცხლო პროცესების იმუნოლოგიური

რეგულაციის, იმუნოდიაგნოსტიკის, იმუნოპროფილაქტიკის და იმუნოთერაპიის პრობლემებს ეძღვნება.

ასევე ექსპერტთა ჯგუფს აქვს გარკვეული დამატებითი რჩევები რამოდენიმე საგნის სილაბუსთან დაკავშირებით. **ბიოქიმიის** სილაბუსში შეტანილ იქნას მატრიცული სინთეზის რეაქციები: რეპლიკაცია, ტრანსკრიპცია და ტრანსლაცია. ამ საკითხების ცოდნას დიდი მნიშვნელობა აქვს მიკრობიოლოგიის, ვირუსოლოგიის, იმუნოლოგიის, ფარმაცოლოგიის და სხვ. დისციპლინებში. ამ თემების ჩასმის სანაცვლოდ შეიძლება გამოთავისუფლდეს და ამოღებულ იქნას მე-2 თემა - უჯრედის სტრუქტურულ-მოლეკულური ორგანიზაციის შესახებ, რაც გაცილებით ვრცლად ისწავლება ციტოლოგიის, ჰისტოლოგიის და ემბრიოლოგიის კურსში. ასევე შეიძლება შეკვეცილ იქნას ვეტერინარებისთვის ჭარბად წარმოდგენილი თემები ენზიმების შესახებ, რომელიც 4 სალექციო თემას (VI, VII, VIII, IX სალექციო თემები) იკავებს. **ჰისტოლოგიის** სილაბუსში 144 გვერდიანი სახელმძღვანელო არის მითითებული ძირითად ლიტერატურად, 2 სემესტრის განმავლობაში. თუ საშუალოდ გადავიანგარიშებთ, გამოდის რომ თითო თემაზე 4 გვერდიანი დავალება მიეცემა სტუდენტს, რაც ძალიან მცირეა. ამიტომ, მითითებული ლიტერატურა უმჯობესია გადატანილ იქნას დამხმარე სახელმძღვანელოების ჩამონათვალში. ქართულ ენაზე არსებობს გაცილებით დიდ ტანიანი სახელმძღვანელოები, რომლებიც შეიძლება მითითებულ იქნას ძირითად ლიტერატურაში. **ჰისტოლოგიაში** ერთი თემა ეთმობა იმუნური სისტემის ჰისტოლოგიას, რაც თავისთავად არაფერს ამავეს, მაგრამ სრულიად ზედმეტად გვეჩვენება მაშინ, როცა კურიკულუმში ზის ინდივიდუალური საგანი - სავეტერინარო იმუნოლოგია, რომელშიც უნდა ისწავლებოდეს ეს საკითხი. **პათოლოგიური ფიზიოლოგიაში** მე-10 თემა შეეხება ალერგიას და ანაფილაქსიას. თანამედროვე მიდგომით, ამ თემატიკას უმჯობესია ერქვას ჰიპერმგრძნობელობის რეაქციები, რომელშიც განიხილება საკუთარი ქსოვილების და ორგანოების დაზიანების ის მექანიზმები, რომლებიც არა მხოლოდ ალერგიული (მათ შორის სისტემურ ალერგიული რეაქციებს: ანაფილაქსიას, ჯინჭრის ციებას) პათოლოგიების განვითარებას უდევს საფუძვლად. თუმცა ვინაიდან ეს იმუნოპათოლოგიის თემაა და ის სავეტერინარო იმუნოლოგიის საგნის ფარგლებში განიხილება, შესაძლოა ამოღებულ იქნას სილაბუსიდან და სივრცე სხვა საკითხების უფრო საფუძვლიან შესწავლას დაეთმოს. **სავეტერინარო მიკრობიოლოგიაში** მოცემულია იმუნოლოგიის 2 თემატიკა, რომლებიც ერთგვარი გადაფარვაა სავეტერინარო იმუნოლოგიის სილაბუსთან. სასურველია მათი ამოღება და იმ თემატიკებით შევსება, რომლებიც სხვა დისციპლინებში არ ისწავლება. აქვე ავღნიშნავთ, რომ მიკრობიოლოგიის და ვირუსოლოგიის ლაბორატორიული მეცადინეობებისთვის, ასევე ლაბორატორიული სამუშაოს ბოლოს მოტოვებული მიკრობიოლოგიური ნარჩენის გაუვნებლობის წესების დასაცავად, სასურველია უნივერსიტეტს გაწერილი ქონდეს საკუთარი SOP-ები. მით უფრო, რომ უნივერსიტეტში შექმნის პროცესშია კვლევითი ცენტრიც. **შინაგანი დაავადებები** ორ სემესტრად ისწავლება, ამ საგნის მთავარი

მიზანია ორგანოთა სისტემების ცალკეული ნოზოლოგიების სწავლება, რომელთა რაოდენობა ძალიან დიდია. შინაგანი დაავადებები I-ის სილაბუსში გაწეულია და ძალიან დიდი დრო (თითქმის ნახევარზე მეტი) აქვს დათმობილი თერაპიის ზოგად მეთოდებს (მითითებული სახელმძღვანელოს მოცულობის დაახლოებით 1/6-იზე ნაკლებია), რაც აუცილებელია მაქსიმალურად შემჭიდროვდეს (მაქსიმუმ 3-4-5 სალექციო თემაში), რათა მეტი დრო დაეთმოს კერძო ნაწილს - ორგანოთა სისტემების ცალკეული პათოლოგიების სწავლებას (მითითებული სახელმძღვანელოს მოცულობის დაახლოებით 5/6-ია). მითითებული ძირითადი სახელმძღვანელო (შარაბრინი, 1966) ძალიან მოძველადებულია. დღეისთვის შინაგან მედიცინაში (სხვადასხვა ასპექტებში) გრანდიოზული წინსვლა, სიახლეები და პროგრესია. **ეპიდემიოლოგია (ეპიზოოტოლოგია) და საზოგადოებრივი ჯანდაცვა** სილაბუსი საჭიროებს მინიმუმ 2 დიდი თემატიკის დამატებას, როგორიცაა კვლევის ეპიდემიოლოგიური მეთოდები (ობსერვაციული: ეკოლოგიური, ჯვარედინ-სექციური/ერთმომენტიანი, შემთხვევა-კონტროლის, კოჰორტული კვლევები; ექპერიმენტული ეპიდემიოლოგიური კვლევა; კითხვარის შემუშავება, ინტერვიუს პრინციპები) და ბიოსტატისტიკის საფუძვლები. მხოლოდ ასეთ შემთხვევაში უპასუხებს სილაბუსის შინაარსი საგნის სახელმწოდებას. ლიტერატურის სახით შეიძლება მითითებულ იქნას ეპიდემიოლოგია. ი.მჭედლიშვილი, დ. გელოვანი. ნ. ნინაშვილი. თბილისი, 2010. გამომცემლობა „ჯისიაი“. ცოტა გაურკვეველია რა პრინციპით არის თემატიკები გადანაწილებული შემდეგ 2 საგანში: ერთის მხრივ, კლინიკურ დიაგნოსტიკასა და მეორეს მხრივ, **პროპედევტიკასა და რადიოლოგიის საფუძვლებში**. თემების გადანაწილება ისეთ შთაბეჭდილებას ტოვებს, რომ ხელოვნურადაა დოყოფილი (თემები, რომლებიც ერთიან სურათს უნდა ქმნიდნენ) და ცოტა გაწეულია ზოგადი ნაწილი. პროპედევტიკასა და რადიოლოგიაში რადიოლოგიის ფიზიკური საფუძვლები სასურველია შეიკვეცოს და მეტი დრო დაეთმოს სხიური დიაგნოსტიკის მეთოდების განხილვას. შესამჩნევია, რომ რადიოლოგიური დიაგნოსტიკის მეთოდებში ნახსენები არ არის ექსოსკოპია. **სავეტერინარო გენეტიკასა და ცხოველთა მომშენებლობაში** გაერთიანებულია 2 დიდი საგანი, რომელთაგან გენეტიკას 11 თემა აქვს დათმობილი, ხოლო ცხოველთა მომშენებლობას 5 თემა. გენეტიკაში 2 თემა ეთმობა - მიკროორგანიზმთა გენეტიკას და იმუნური პასუხის გენეტიკურ კონტროლს, რაც შესანიშნავია. თუმცა, იმ დროს, როცა ცხოველთა მომშენებლობის თემები შეკვეცილია, ხოლო გენეტიკის აღნიშნული 2 თემა შესაბამისად ისწავლება სავეტერინარო მიკრობიოლოგიაში (I) და სავეტერინარო იმუნოლოგიაში, უმჯობესია ეს თემატიკები ამოღებულ იქნას და შეივსოს ცხოველთა მომშენებლობის თემატიკებით, რომელთა ცოდნასაც მეტი პრაქტიკული გამოყენება აქვთ. **პათ ანატომია** (I) აიცილებლად შეტანილ უნდა იქნას თემატიკა უჯრედის კვდომის ფიზიოლოგიური მექანიზმების (აპოპტოზი და სხვ.) შესახებ.

ბოლოს უნდა აღინიშნოს, რომ აკადემიური პერსონალის მიერ სასწავლო დოკუმენტების შედგენაში ნამდვილად დიდი შრომა არის ჩადებული და უმრავლეს შემთხვევაში მკაფიოდ იგრძნობა მათი პროფესიონალიზმი. თუმცა სხვადასხვა ობიექტური ან სუბიექტური მიზეზების გამო გაპარულია გარკვეული რაოდენობის ხარვეზები, რაც კორექციას საჭიროებს.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ○ ვეტერინარიის ინტეგრირებული მაგისტრის საგანმანათლებლო პროგრამა   ○ თვითშეფასების დოკუმენტი   ○ ინტერვიუები ადმინისტრაციასთან და ხარისხის სამსახურთან
რეკომენდაციები: • კურსის შედეგები აისახოს მისი შეფასების მეთოდებში და ასევე პროგრამის შედეგებში.   • სწავლების მეთოდების და სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდები მოვიდეს შესაბამისობაში სასწავლო კურსის სპეციფიკასთან.   • სილაბუსში მიეთითოს ყველა არსებული ახალი ქართული ლიტერატურა, ასევე თანამედროვე ინგლისურენოვანი წყაროები. მოძველებული ლიტერატურა (მისი ფასეულობის შემთხვევაში) გადატანილ იქნას დამხმარე ლიტერატურის კატეგორიაში.   • კორექტირდეს შემდეგი საგნების სილაბუსების შინაარსი (სავეტერინარო იმუნოლოგია, სავეტერინარო ვირუსოლოგია, ზოგადი პათო ფიზიოლოგია, სავეტერინარო მიკრობიოლოგია, ბიოქიმია, ეპიდემიოლოგია და საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, სავეტერინარო გენეტიკა და ცხოველთა მომშენებლობა, შინაგანი დაავადებები, ჰისტოლოგია, პათ ანატომია, პროპედევტიკა და რადიოლოგიის საფუძვლები).   • გაიწეროს დეტალური ინსტრუქცია (SOP-ები) თუ როგორ იმუშავენ მიკრობიოლოგიის ლაბორატორიაში, ასევე როგორ და რა მექანიზმებით მოხდება მიკრობული ნარჩენების გაუვნებელყოფა.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   კლინიკურ დისციპლინებში ითარგმნოს თანამედროვე უცხოენოვანი ლიტერატურა (სასურველია ინგლისური წყაროები).
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ✓ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4. პრაქტიკული, სამეცნიერო/ კვლევითი/ შემოქმედებითი/ სამემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება

პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/სამემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამაში გათვალისწინებულია სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო უნარების განვითარება, მათი კვლევით პროექტებში და ფართო სპექტრის პროფესიულ საქმიანობაში ჩართვით. ამის მიღწევა შესაძლოა მოხდეს დამსაქმებლებთან აქტიური თანამშრომლობით, მრავალი ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმის მხარდაჭერით. ეს ურთიერთობები მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს კურსდამთავრებულთა დასაქმების შესაძლებლობებს.

აღსანიშნავია, რომ სტუდენტებს აქვთ საშუალება პრაქტიკა გაიარონ შესაბამის დარგობრივ ობიექტებზე, რასაც ხელს უწყობს თანამშრომლობის მემორანდუმები, პროგრამაში ჩართული პერსონალის ენთუზიაზმი, პირადი კავშირები და გამოცდილება.

თუმცა აუცილებლად უნდა აღინიშნოს, რომ პრაქტიკის შეფასების სისტემა იმდენად იდეალისტურია, რომ პრაქტიკაში რთულად განხორციელებადი იქნება. ამიტომ, საჭიროა მისი გამარტივება და უფრო მოქნილი მექანიზმების შემუშავება.

სამაგისტრო ნაშრომის მომზადება ითვალისწინებს მხოლოდ ინტერვენციული (ექსპერიმენტული) კვლევების შესრულებას, რაც მეტად რთულად განხორციელებადი იქნება, თუ პროგრამას ათეულობით სტუდენტი ეყოლება. სამაგისტრო ნაშრომის შესასრულებლად დაშვებულ უნდა იქნას ობსერვაციული კვლევებიც (ეკოლოგიური, ჯვარედინ-სექციური, შემთხვევა-კონტროლის, კოჰორტული), რომლებიც ხშირად უფრო იაფი და იოლი შესასრულებელია და სადოქტორო დისერტაციების შესასრულებლადაც გამოიყენება.

ვინაიდან პროგრამის ფარგლებში იგეგმება სამეცნიერო ექსპერიმენტული კვლევების შესრულება, აუცილებელია რომ უნივერსიტეტში შეიქმნას ბიოეთიკის საუნივერსიტეტო კომიტეტი, რომლებიც გაეცნობიან წარმოდგენილ საპროექტი კვლევით წინადადებებს, შესაბამის სამუშაოს ეთიკურ შეფასებას გააკეთებენ და კვლევაზე ნებართვას გასცემენ.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა
- სასწავლო კურსის სილაბუსები
- თანამშრომლობის ხელშეკრულებები პრაქტიკის ობიექტებთან
- ინტერვიუ სტუდენტებთან და დამსაქმებლებთან

რეკომენდაციები:

- პრაქტიკის სილაბუსის შეფასების სისტემის გამარტივება
- უნივერსიტეტში შეიქმნას ბიოეთიკის საუნივერსიტეტო კომიტეტი/საბჭო ან მემორანდუმი გააფორმონ სხვა დაწესებულების ბიოეთიკის საბჭოსთან თანამშრომლობის შესახებ

• სამაგისტრო ნაშრომის სილაბუსში გათვალისწინებულ იქნას კვლევის შესასრულებლად არაინტერვენციული კვლევების დაშვებაც
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):   ○ ფართო სპექტრის ურთიერთგაგების მემორანდუმების გაფორმებამ, მათ შორის სამთავრობო   ○ სააგენტოებთან და ვეტერინარულ ფირმებთან, მნიშვნელოვნად გაზარდა ამ ახალი   ○ პროგრამის კურსდამთავრებულთა სწავლებისა და დასაქმების შესაძლებლობები.
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.5. სწავლება-სწავლის მეთოდები
პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი პროგრამის კურსები თანმიმდევრული და ლოგიკურია, ატარებს კომპლექსურ ხასიათს. სწავლა-სწავლების მეთოდები ნაწილობრივ შეესაბამება სწავლის შედეგებს. სილაბუსებში არ ჩანს თუ რამდენად უზრუნველყოფს სწავლის მეთოდები და შეფასება პრაქტიკული უნარების მიღწევას.   მაპროფილებელ საგნებში (კლინიკური დიაგნოსტიკა, პროპედევტიკა რადიოლოგიის საფუძვლებით, შინაგანი დაავადებები, ქირურგიები, ინფექციური დაავადებები, მეანობა და რეპროდუქციული დაავადებები და სხვ.) მკაფიოდ და დეტალურად უნდა იყოს გაწერილი და აქცენტი გაკეთებული ისეთი სწავლის მეთოდებზე (პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება, ქეისების განხილვა, პრობლემური ამოცანების ამოხსნა, საკუთარი ხელით მუშაობა მულიაჟებთან, ცხოველთან და სხვ.), რომელიც ხელს შეუწყობს სხვადასხვა ტიპის პრობლემების გადასაჭრელად ლექციაზე და წიგნიდან მიღებული ცოდნის კრეატიულ გამოყენებას პრაქტიკაში. ამავე დროს, სტუდენტებს გამოუმუშავებს კოლეგიალობის,

პროფესიული კომუნიკაციის, საჭირო ინფორმაციის შეგროვების, ლოგიკური მსჯელობის, ანალიზის და სწორი დასკვნების გამოტანის უნარებს.   სწავლებისა და სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლის შედეგებს, მაგრამ ზოგიერთ სილაბუსს აკლია გამჭვირვალობა იმ კუთხით, თუ რამდენად უზრუნველყოფს შეფასება უნარების მიღწევას. მაგალითისათვის, კლინიკურ საგნებში თეორიული გამოცდა ვერ უზრუნველყოფს სწავლის შედეგების სრულფასოვან შეფასებას. ამისთვის კლინიკურ საგნებში უნდა დაინერგოს პრაქტიკული გამოცდები (კლინიკური ამოცანების ამოხსნა, რაშიც ვლინდება სტუდენტის მიერ მიღებული ცოდნის გამოყენების და შემოქმედითი აზროვნების უნარი; მანუალური დავალებები, რა დროსაც ვლინდება რაოდენ სრულყოფილად აითვისა სტუდენტმა აპარატურის და ინსტრუმენტების გამოყენება, სხვადასხვა მანიპულაციების და ლაბორატორიული ტექნიკის შესრულების პრაქტიკული უნარ-ჩვევები). სილაბუსს აკლია გამჭვირვალობა იმ კუთხით, თუ რამდენად უზრუნველყოფს შეფასება უნარების მიღწევას, რაც უფრო დეტალურად 2.6 კომპონენტში იქნება აღწერილი.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ○ ბაკალავრიატის პროგრამა   ○ თვითშეფასების ანგარიში და სასწავლო კურსების სილაბუსები;   ○ სწავლება-სწავლის მეთოდები და შესაბამისი აქტივობები   ○ ინტერვიუები აკადემიურ პერსონალთან, ხარისხის სამსახურთან, სტუდენტებთან
რეკომენდაციები: • უნივერსიტეტის და ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურებმა შეფასების ფორმებში გაითვალისწინონ პროგრამის, სასწავლო კურსების სპეციფიკა და პროგრამებსა და სასწავლო კურსებს მისცენ შესაძლებლობა მისი სპეციფიკის მაქსიმალური გათვალისწინებით გაიწეროს შეფასების სისტემა. სასწავლო კურსების სილაბუსებში სწავლება-სწავლის მეთოდები დაკორექტირდეს და შესაბამისობაში მოვიდეს შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან   • კურსის შედეგები უნდა იქნას ასახული შეფასების მეთოდებში   იხილე 2.3
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   ტრენინგი ჩატარდეს პერსონალს სილაბუსის გაფორმებაში, შედეგების ჩამოყალიბებაში, შეფასების მეთოდების ოპტიმალურ შერჩევის პრინციპებში.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება

სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სტუდენტის შეფასება ხდება 100 ქულიანი სისტემით, კანონმდებლობის შესაბამისად. სტუდენტებს აქვთ საშუალება გაეცნონ მიღებულ შედეგებს.

პროგრამისა და კურსების დოკუმენტაცია ნათლად ადასტურებს თუ როგორ შეესაბამება კურსების შეფასების პროცედურები საქართველოს კანონმდებლობას. შეფასებების დიდი უმეტესობა წერითია.

შეფასების შედეგები ვლინდება ვირტუალური, ელექტრონული სასწავლო გარემოს ინსტრუმენტის გამოყენებით, რომლის მეშვეობითაც სტუდენტებს შეუძლიათ საკუთარი შედეგებისა და ნებისმიერი უკუკავშირის ნახვა.

გასაჩივრების პროცესი აღწერილია პროგრამის დოკუმენტაციაში. შეფასების შედეგების შეჯერების პოლიტიკა და პროცედურები კურსისა და პროგრამის მენეჯმენტის ინფორმირებისათვის შემუშავებულია, თუმცა ეს პროგრამა ახალია და დღეისათვის ამაზე მონაცემები არ არსებობს.

გამოკითხვისას და სილაბუსების გაცნობის საფუძველზე გამოვავლინეთ, რომ პრაქტიკული უნარ-ჩვევები ფასდება უწყვეტი შეფასების პრინციპით, თუმცა არ არის გამჭვირვალედ და დეტალურად ასახული სილაბუსებში. ამავე დროს, არ ხდება კურსის განმავლობაში მიღებული უნარ-ჩვევების მოცულობის საერთო შემაჯამებელი შეფასების უზრუნველყოფა. ამგვარი მიდგომით არსებობს რისკი, რომ სტუდენტი ვერ შეინარჩუნებს რიგ მიწოდებულ უნარებს.

პროგრამა სრულად უნდა აღწერდეს კომპეტენციის ქცევითი და ემოციური მხარეების მიწოდებას და შეფასებას.

შეფასების სისტემა უნიფიცირებულია პროგრამის ყველა საგანში, მათ შორის მაპროფილებელ საგნებშიც. საგნები ერთმანეთისგან განსხვავდებიან სტრუქტურით, შინაარსით, მნიშვნელობით, სირთულით. უკეთესი შედეგის მისაღებად, ამ ნიუანსების გათვალისწინების საფუძველზე უნდა მოხდეს შეფასების სისტემის მორგება საგნის თავისებურებასთან.

კომპეტენციის ზღვრების დადგენა მექანიკურად არ უნდა განვიხილოთ. კონპეტენციის ზღვრების არსებობას თავისი მიზანი და ფუნქცია აქვს. ის არის მმართველი ბერკეტი იმისთვის, რომ სტუდენტი ფიზიკურად იყოს, მობილიზებული იყოს და რეგულარულად მოამზადოს დავალებები, რათა საგნის შედეგებზე გავიღეს და საგანი ჩააბაროს.

ამრიგად, მინიმალური კომპეტენციის ზღვრების სწორ დაწესებას უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს კურსის გადასალახად. მინიმალური კომპეტენციის ზღვრების დონის დადგენისას მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული საგნის სირთულე, სწავლების სტრუქტურა და შეფასების სისტემა, საგნის შინაარსი. ამიტომ ის თავად საგნის ლექტორმა, დრმა ანალიზის და არგუმენტაციის საფუძველზე უნდა განსაზღვროს და მიუსადაგოს მის სასწავლო დოსციპლინას.

მიუხედავად იმისა, რომ სხვადასხვა მაპროფილებელ საგნებში პრაქტიკული უნარების შეფასება შუალედური შეფასების ფარგლებში ხდება, შესაძლებელია სტუდენტმა თეორიულ კომპონენტებში მიღებული ქულების საფუძველზე საგანი ჩააბაროს ისე (საგნის ჩასაბარებლად ეყოს სხვა კომპონენტებში მიღებული ქულები), რომ ეს პრაქტიკული უნარები არ ქონდეს გამომუშავებული. ამის თავიდან ასარიდებლად, აუცილებელია ფინალური პრაქტიკული გამოცდების დანერგვა. ოსკის დანერგვა არ არის სავალდებულო, მაგრამ სავალდებულოა მაპროფილებელ საგნებში პრაქტიკული უნარების, კომპეტენციების და შესაძლებლობების შეფასება მოხდეს ფინალური გამოცდების ფარგლებში. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, უპირობოდ არის აუცილებელი პრაქტიკული გამოცდების დანერგვა მაპროფილებელ, კლინიკურ დისციპლინებში.

დარგობრივ პრაქტიკაზე სტუდენტების შეფასებას აკეთებს მენტორი და პრაქტიკის ხელმძღვანელი. მენტორის მიერ შეფასების გაკეთება მოხდება რეგულარულად, ყოველდღიურად. ისმის შეკითხვა, რამდენად იქნება დაინტერესებული მენტორი (დაწესებულების წარმომადგენელი, რომელიც ზედამხედველობს სტუდენტებს) შეფასებების გასაკეთებლად დროის და ძალიასხმევის დასახარჯად. პრაქტიკის ანგარიშის დოკუმენტების განხილვის საფუძველზე შეფასებას 2-ჯერ აკეთებს პრაქტიკის ხელმძღვანელი. საწარმოო პრაქტიკის სილაბუსში საუბარია შუალედური და ფინალური გამოცდების შესახებაც, რაც ვფიქრობთ მექანიკურად გაპარულ ლაფსუს წარმოადგენს, თუმცა მაინც დამაბნეველს ხდის პრაქტიკის შეფასების სისტემას. საერთო ჯამში ვფიქრობთ, რომ პრაქტიკის შეფასება ძალიან იდეალისტურად გამოიყურება და რეალურ სიტუაციაში რთულად შესრულებადი იქნება.

რაც შეეხება სამეცნიერო სამუშაოს შესრულებას, აქაც არის გარკვეული ბუნდოვანება. სილაბუსში წერია, რომ სტუდენტმა უნდა შეასრულოს ექსპერიმენტული სამუშაო. ისმის კითხვა, რამდენად ექნება უნივერსიტეტს ამის შესაძლებლობა, რომ რამოდენიმე ათეულ სტუდენტს შეასრულებინოს ინტერვენციული კვლევა, ვფიქრობთ, სამეცნიერო სამუშაოში

კვლევითი კომპონენტი შეიძლება შესრულდეს ობსერვაციული კვლევების საფუძველზეც, რომელთა განხორციელება უფრო იოლი და იაფია. სამეცნიერო სამუშაოს შეფასების სისტემა ბუნდოვანებას ტოვებს. სილაბუსში წერია, რომ სამეცნიერო ნაშრომი ერთჯერადად შეფასდება, თუმცა შეფასების პირველი 3 კრიტერიუმი (განსაკუთრებით 2-3) მისი შინაარსიდან გამომდინარე ისეთ შთაბეჭდილებას ტოვებს, რომ შეფასება ამ კრიტერიუმების თანახმად ეტაპობრივად განხორციელდება. ასევე დოკუმენტში ვერ მოვნახეთ შესაბამისი ჩანაწერი, თუ ვინ არის შეფასებაზე პასუხისმგებელი პირ(-ები): ხელმძღვანელი თუ კომისია, ასევე თუ ვის წინაშე მოხდება საჯარო დაცვა. თუმცა აღნიშნული ხარვეზების გამოკლებით, უნდა აღინიშნოს, რომ საერთო ჯამში, როგორც დარგობრივი პრაქტიკის, ისე სამეცნიერო ნაშრომის შინაარსი ზედმიწევნით დეტალურად და პედანტურად არის გაწერილი.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ○ თვითშეფასებს ანგარიში და საგანმანათლებლო პროგრამა   ○ სასწავლო კურსის სილაბუსები   ○ ინტერვიუები აკადემიურ პერსონალთან და სტუდენტებთან
რეკომენდაციები: • სასწავლო კურსების შეფასების სისტემები შემუშავდეს საგნის სპეციფიკის გათვალისწინებით   • შესაბამის დისციპლინებში უზრუნველყოფილ იქნას პრაქტიკული უნარ-ჩვევების შეფასების მექანიზმები დახვეწა და მიღებული უნარების მოცულობის საერთო შემაჯამებელი შეფასება   • დარგობრივი პრაქტიკის და სამეცნიერო ნაშრომის სილაბუსებში კორექტირებულ იყოს უზუსტობები.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   ერთიერთდაკავშირებული შინაარსის კურსების ბოლოს მოცულობითი პრაქტიკული შეფასება უნდა ჩაითვალოს პროგრამის ფარგლებში საერთო პრაქტიკული უნარების განვითარების საზომ მეთოდად. ობიექტურად სტრუქტურირებული კლინიკური გამოცდა (OSCE) შეიძლება ბევრი მაპროფილებელი კლინიკური კურსისათვის ჩაითვალოს შესაფერის შეფასების ინსტრუმენტად, რადგან ამგვარ მიდგომას საერთაშორისო აღიარება გააჩნია.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):   ○
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)   ○
შეფასება   ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ✓ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა		✓		

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება

სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

თვითშეფასების ანგარიშის გაცნობისა და ინტერვიუების შედეგების მიხედვით, ევროპის უნივერსიტეტის სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა დასაქმებისა და კარიერული ხელშეწყობის მიზნით 2018 წლიდან ფუნქციონირებს სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა მომსახურების ცენტრი. 2018-19 წლებში ცენტრის საქმიანობის ანგარიშის თანახმად, დამსაქმებელთან კომუნიკაციის საფუძველზე, გამოქვეყნდა 800მდე ვაკანსია და დასაქმდა 40-მდე სტუდენტი. ანგარიშის მიხედვით, უნივერსიტეტის წარმომადგენლობა ატარებს შეხვედრებს კურსდამთავრებულებთან და სტუდენტებთან ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზარზე დასაქმების პერსპექტივისა და სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობებთან დაკავშირებით. დოკუმენტში წარმოდგენილია სხვადასხვა შემეცნებითი, სპორტული და გასართობი ღონისძიებებისა და აქტივობების ჩამონათვალი, რაშიც სტუდენტები აქტიურად ღებულობდნენ მონაწილეობას. რიგი აქტივობებისა წახალისებული და დაფინანსებული იყო უნივერსიტეტის მხრიდან. აღსანიშნავია, რომ ცენტრმა დაწერა ისეთი მნიშვნელოვანი სერვისი, როგორიც არის ფსიქოლოგიის უფასო კონსულტაცია როგორც ქართველი, ისე უცხოელი სტუდენტებისათვის.

თვითშეფასების ანგარიშში აღნიშნულია დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ, ევროპის სხვადასხვა უნივერსიტეტებთან პარტნიორული ურთიერთობების გზით ვეტერინარიის პროგრამის ინტერნაციონალიზაციისთვის. იგეგმება საინფორმაციო და საკონსულტაციო შეხვედრები ვეტერინარიის სტუდენტებთან.

აღსანიშნავია, რომ ევროპის უნივერსიტეტის ვეტერინარიის ინტეგრირებულ სამაგისტრო პროგრამას ამჟამად არ ჰყავს სტუდენტი. თუმცა ვიზიტის ფარგლებში განხორციელდა ამავე უნივერსიტეტის სტომატოლოგიის პროგრამის სტუდენტთა გამოკითხვა. გამოკითხვის შედეგად გამოიკვეთა, რომ სტუდენტებისთვის აკადემიურ და ადმინისტრაციულ პერსონალთან კომუნიკაციის საშუალებები ცნობილია და წარმატებით გამოიყენება. კერძოდ, უნივერსიტეტის ვებ-გვერდი და ელექტრონული ფოსტა. ასევე სხვადასხვა სოციალური ქსელები. სასწავლო პროცესის დაგეგმვის კუთხით, ევროპის უნივერსიტეტში მუშაობენ სასწავლო პროცესის მართვის მენეჯერები, მათი ფუნქციები გაწერილია სამუშაო აღწერილობებში. მნიშვნელოვანია, რომ პროგრამაში არსებულ ყველა სილაბუსებში განსაზღვრულია ლექტორთან კონსულტაციის დრო. სტუდენტებმა აღნიშნეს, რომ უნივერსიტეტში პერიოდულად ხდება მათთვის ინფორმაციის მიწოდება პრაქტიკის, სტაჟირებისა და დასაქმების შესაძლებლობებზე. გაიხსენეს რიგი პროექტებისა და გაცვლითი პროგრამებისა, რომლებშიც მიუღიათ მონაწილეობა. ასევე აღნიშნეს, რომ საშუალება ეძლევათ განახორციელონ მათთვის საინტერესო შემეცნებითი და გასართობი აქტივობები უნივერსიტეტის მხარდაჭერით.

სამომავლოდ სასურველია სტუდენტების ჩართულობა წახალისდეს და გაიზარდოს სამეცნიერო კონფერენციებსა და კვლევით პროექტებში სავეტერინარო მედიცინისა და ჯანდაცვის მიმართულებით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

მტკიცებულებები:

- საგანმანათლებლო პროგრამა და პროგრამის დანართები
- ევროპის უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი
- ევროპის უნივერსიტეტის დებულება
- სავეტერინარო მედიცინის ფაკულტეტის დებულება
- ევროპის უნივერსიტეტის სამუშაო აღწერილობები და საკვალიფიკაციო მოთხოვნები
- საკონსულტაციო შეხვედრების 2019-20 აკადემიური წლის შემოდგომის სემესტრის განრიგი
- ევროპის უნივერსიტეტის ელექტრონული პლატფორმა
- სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა მომსახურების ცენტრის დებულება
- საერთაშორისო ურთიერთობების (გაცვლით პროგრამებთან დაკავშირებული) თანამშრომლობის მემორანდუმები
- პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის ანგარიში

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

სასურველია სტუდენტების ჩართულობა წახალისდეს და გაიზარდოს სამეცნიერო კონფერენციებსა და კვლევით პროექტებში ვეტერინარიისა და ჯანდაცვის მიმართულებით.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

ფსიქოლოგის უფასო კონსულტაცია სტუდენტებისთვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა
მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   დარგობრივი მახასიათებლის თანახმად, ევროპის უნივერსიტეტის ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა ითვალისწინებს სამეცნიერო კომპონენტს, რომელსაც ჯამში 13 კრედიტი ეთმობა 2 კურსის ფარგლებში - 1. სამეცნიერო კვლევის მეთოდოლოგია და უნარ-ჩვევები (3 კრედიტი) და 2. სამეცნიერო კვლევა (10 კრედიტი). კურსის „სამეცნიერო კვლევა“ შინაარსი და სტრუქტურა ანალოგიურია სამაგისტრო ნაშრომისა. სამეცნიერო ნაშრომის შესრულება გათვალისწინებულია მე-10 სემესტრში. სამეცნიერო ნაშრომის ხელმძღვანელობა შეუძლია დოქტორის აკადემიური ხარისხის აკადემიურ კადრს ან მოწვეულ სპეციალისტს, რომელსაც აქვს დარგის შესაბამისი კვალიფიკაცია.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ○ საგანმანათლებლო პროგრამა   ○ სასწავლო კურსების სილაბუსები
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია	არ არის შესაბამისობაში

		ა მოთხოვნებთან	ა მოთხოვნებთან	მოთხოვნებთან
სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	✓			

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1. ადამიანური რესურსი

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია;
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/ საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას;
- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდ ახართული პროგრამის განხორციელებაში;
- პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

- ვეტერინარიის ინტეგრირებულ სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში ჩართული არიან: 17 აკადემიური (მათ შორის აფილირებული 4) და 29 მოწვეული პერსონალი. აკადემიური და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს როგორც სასწავლო პროგრამის განხორციელებას, ასევე შესაბამისი კვლევისა და მათთვის მინიჭებული სხვა ფუნქციების შესრულებას. აკადემიურსა და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას. სასწავლო პროგრამაზე აკადემიური და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა რეგულირდება ევროპის უნივერსიტეტის "აკადემიური პერსონალის რაოდენობის დადგენის წესების" (რექტორის ბრძანება #29) შესაბამისად.
- პროგრამის ხელმძღვანელსა და თანახელმძღვანელს უდავოდ გააჩნიათ პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება, ისინი უშუალოდ არიან ჩართულნი პროგრამის განხორციელებაში.

- o აღსანიშნავია რომ პროგრამის შესამუშავებლად შეიქმნა „პროგრამის კომიტეტი“ რომელშიც ჩართულნი იყვნენ 7 მრავალწლიანი პედაგოგიური გამოცდილების მქონე მეცნიერებათა დოქტორი, მათი ჩართულობა ასევე გრძელდება პროგრამის განხორციელების პროცესში.   - o ბოლო ათწლეულების განმავლობაში (საბჭოური განათლების კოლაფსის შემდგომ) უმაღლესი განათლების პოლიტიკაში, განსაკუთრებით კი, უმაღლესი ვეტერინარული განათლების სისტემაში, შეიქმნა გარკვეული დეფიციტი აკადემიური პერსონალის მომზადების მხრივ (არ ფუნქციონირებდა/ფუნქციონირებს არცერთი ვეტერინარიის სადოქტორო პროგრამა), რამაც გარკვეულწილად შექმნა ახალგაზრდა ვეტერინარი აკადემიური პერსონალის დეფიციტი ქვეყანაში. გამომდინარე აქედან, პროგრამა განიცდის ახალგაზრდა პედაგოგების მწვავე დეფიციტს. ექსპერტთა ჯგუფის მოსაზრებით, უნივერსიტეტმა უნდა იზრუნოს ახალგაზრდა პედაგოგების აღზრდაზე და მოზიდვაზე. საერთაშორისო თანამშრომლობა და ახალგაზრდა კადრის მოზიდვა არის ცალსახა წინაპირობა აღნიშნული პრობლემის გადასაჭრელად და ვეტერინარული პროგრამის მდგრადობის უზრუნველსაყოფად.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   - o აკადემიური პერსონალის დატვირთვის სქემა;   - o სასწავლა კურსების სილაბუსები;   - o პროგრამაში ჩართული აკადემიური / მოწვეული პერსონალის პირადი ფაილები: CV, პუბლიკაციები, საკონფერენციო ნაშრომები, კონკურსის მასალები, შრომითი ხელშეკრულებები;   - o პროგრამის ხელმძღვანელის და თანახელმძღვანელის პირადი ფაილი;   - o შეთანხმების ფორმა ადმინისტრაციულ და დამხმარე პერსონალთან, მომსახურების დებულებები;   - o პროგრამის კომიტეტის მუშაობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის: პროგრამამ უნდა იზრუნოს ახალგაზრდა პედაგოგიური კადრის მოზიდვაზე, რაც პროგრამის სტაბილურობის ერთ-ერთი გარანტი იქნება.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

0
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
0
შეფასება   ✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.2. აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება
➤ დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს;   ➤ უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   ○ უნივერსიტეტს აქვს ბიბლიოთეკა, რომელსაც გააჩნია ელექტრონული სამეცნიერო მონაცემთა ბაზა (კატალოგები), რათა უზრუნველყოფილი იყოს როგორც სტუდენტების საგანმანათლებლო პროცესი, ისე აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება.   ○ აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, მეტყველებს უცხოელი ექსპერტების მიერ 2019 წელს 15 ტრენერის მომზადება (ე.წ. „ტრენერების ტრენინგი“), სერტიფიცირებული ტრენერები თავის მხრივ იზრუნებენ უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლებაზე.   ○ უნივერსიტეტს პროგრამის ფარგლებში გაფორმებული ექვს ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმში პოლტავას და ყაზახეთის სავეტერინარო პროფილის უნივერსიტეტებთან. აღსანიშნავია ისიც, რომ უნივერსიტეტს წარდგენილი აქვს ერაზმუს + საგრანტო პროექტი (ბიუჯეტი: 1,5 მლნ ევრო) რუმინეთის, ლატვიის და ესტონეთის სავეტერინარო პროფილის უნივერსიტეტებთან ერთად. საგრანტო კონკურსის პასუხს შემოდგომაზე ელოდებიან. გრანტის მიღების შემთხვევაში უნივერსიტეტი გეგმავს საკუთარი სავეტერინარო კლინიკის მოწყობას და სასწავლო ლაბორატორიების სრულყოფილ აღჭურვას.

○ დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და სამეცნიერო-საგანმანათლებლო შედეგების ანალიზს, რისთვისაც შემუშავებულია 22.11.2019 ბრძანება # 250 (პერსონალის სამეცნიერო-კვლევითი და აკადემიური საქმიანობის შეფასების წესი). უნივერსიტეტი მხარს უჭერს სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას, მაგ., მონოგრაფია, სახელმძღვანელოები და სამეცნიერო სტატიები. აღნიშნული წესი ასევე არეგულირებს ინსტიტუტში დანერგილ ფულადი წახალისების სიტემას.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ○ აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პირადი ფაილები;   ○ აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პირადი განვითარება;   ○ სტატისტიკური მონაცემები პერსონალის შესახებ;   ○ ევროპის უნივერსიტეტის ვებ-გვერდი;   ○ პერსონალის სამეცნიერო-კვლევითი და აკადემიური საქმიანობის შეფასების წესი;   ○ ურთოვერთთანამშრომლობის მემორანდუმები და ხელშეკრულებები;
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   პროგრამამ უნდა გააძლიეროს საერთაშორისო თანამშრომლობა, ევროპულ უნივერსიტეტებთან.   უნივერსიტეტმა უნდა იზრუნოს თანამშრომლობაზე ვეტერინარული პროგრამების განმახორციელებელ სასწავლებლებთან, როგორც ქვეყანაში ასევე საზღვრებს გარეთ, (ვეტერინარული საგანმანათლებლო თანამშრომლობის სფერო სუსტადაა წარმოდგენილი), რაც იქნება ვეტერინარული პროგრამის მდგრადობის უზრუნველსაყოფის წინაპირობა.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.3 მატერიალური რესურსი

პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

- დათვალიერებული ობიექტები, რომლებიც მოთავსებულია მეორე კორპუსში, სადაც სავეტერინარო მედიცინის ფაკულტეტი ფუნქციონირებს, საკმარისია სათანადო თეორიული და პრაქტიკული სწავლების უზრუნველსაყოფად პირველი 3 კურსის განმავლობაში. ექსპერტებზე შთაბეჭდილება მოახდინა იმ ფაქტმა, რომ მედიცინის და სავეტერინარო მედიცინის ფაკულტეტები ერთ კამპუსში განთავსდებიან და რომ შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამები წარიმართება ერთმენუთის პარალელურად (თეორიული კურსების უმეტესი ნაწილი ერთ კამპუსში), აღნიშნული მეტყველებს ერთგვარ ინოვაციურ-ექსპერიმენტულ მიდგომაზე, რაც ახალია საქართველოსთვის. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის მხრიდან იკვეთება „ერთიანი ჯანდაცვის პრინციპების“ დანერგვის მცდელობის ელემენტები, რაც ცალსახად მისასაღმებელია. სავეტერინარო მედიცინის ფაკულტეტის თანამშრომლობა მედიცინის ფაკულტეტთან უდაოდ პოზიტიურად აისახება მის განვითარებაზე.
- პროგრამის ფარგლებში უნივერსიტეტმა წარმოადგინა ხელშეკრულებებისა და მემორანდუმების ფართო ჩამონათვალი მათ შორის ქვეყანაში მოქმედი წამყვან ვეტ კლინიკებთან, ფერმებთან, ლაბორატორიებთან, სასაკლაო და ხორცის გადამამუშავებელ საწარმოებთან, ცხოველთა თავშესაფრებთან და ზოოპარკთან, სავეტერინარო აფთიაქებთან და ზოო მაღაზიებთან, ფარმაცევტული პროფილის საწარმოების და სხვა, სადაც სტუდენტები შეეძლებათ გაიარონ სასწავლო კლინიკური და საწარმოო პრაქტიკა. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ უნივერსიტეტი გეგმავს უზრუნველყოს სტუდენტების და აკადემიური პერსონალის ტრანსპორტირება, როგორც სასწავლო კორპუსებს შორის, ისე იმ ორგანიზაციებში, სადაც გათვალისწინებულია საგანმანათლებლო-პრაქტიკული სწავლების პროცესების ჩატარება.
- ფაკულტეტზე არსებობს 2 ლაბორატორია - ქიმიის და მიკრობიოლოგიის ლაბორატორიები, ასევე ანატომია-ფიზიოლოგიის კაბინეტი. ანატომია-ფიზიოლოგიის კაბინეტი მწირედ არის აღჭურვილი სხვადასხვა სახეობის ცხოველების ცალკეული ძვლებით. სამწუხაროდ, ამ ეტაპზე პროგრამას არ აქვს ცხოველების ჩონჩხი, შინაგანი ორგანოების სველი პრეპარატები, მულიაჯები. ძალიან კარგია ის, რომ პროგრამას გააჩნია ჰისტოლოგიური პრეპარატები. კარგი იქნება პათანატომიური პრეპარატების შეძენაც.

- ფაკულტეტზე არ არსებობს კლინიკური საგნების პრაქტიკუმების ჩასატარებლად აუცილებელი სპეციალური სივრცე - ქირურგიული სამანიპულაციო, ლეშის გაკვეთის ოთახი, ცხოველის საფიქსაციო სივრცე, კლინიკური დიაგნოსტიკის ლაბორატორია აუცილებელი აღჭურვილი. თუმცა იმედს იძლევა ორი მომენტი: ერთის მხრივ, ის რომ სტუდენტების მე-4 კურსამდე უნივერსიტეტს აქვს 3 წელიწადი, რომლის განმავლობაში იზრუნვებს არსებული დეფიციტის შევსებაზე. მეორეს მხრივ, უნივერსიტეტს აქვს რა ფართო კავშირები კლინიკებთან (რაც თუნდაც მემორანდუმებით მტკიცდება), საჭიროების შემთხვევაში მათ შეუძლიათ პრაქტიკული მეცადინეობები შესაბამის ბაზებზე ჩატარონ. თუმცა ეჭვგარეშეა, რომ პროგრამა საჭიროებს ლაბორატორიების და კლინიკური საგნების სპეციალური ოთახების მოწყობას და აღჭურვას, რაც მათ უპირველეს მიზანს წარმოადგენს.
- უნივერსიტეტის მმართველობით წარმომადგენლობას სრულად აქვს გაანალიზებული და შეფასებული უნივერსიტეტის ბაზაზე ვეტერინარული კლინიკის შექმნის აუცილებლობა, რასაც სტუდენტებს ჩაუტარდებათ პრაქტიკული მეცადინეობები კლინიკურ დისციპლინებში. უნივერსიტეტმა იცის, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია ის, რომ კლინიკური ობიექტები აღჭურვილი იყოს თანამედროვე სასწავლო აპარატურითა და ხელსაწყოებით, რაც დღეს სავეტერინარო პრაქტიკაში გამოიყენება.
- უნივერსიტეტების კამპუსების ინფრასტრუქტურა მოიცავს ბიბლიოთეკას, მოსასვენებელ და საკონფერენციო სივრცეებს, კაფეტერიას, თანამედროვე პარკინგს და სხვა.
- უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში წარმოდგენილია სამეცნიერო-კვლევითი და საგანმანათლებლო ლიტერატურა, როგორც ბეჭდვითი, ისე ელექტრონული რესურსებით. შესაბამისად, ხელმისაწვდომია ლიტერატურაზე დისტანციური წვდომა.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- წარმოდგენილი დოკუმენტები და ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო პროგრამის წარმოდგენილი თვითშეფასების ანგარიში;
- ადგილზე დათვალიერება (არსებული სალექციო დარბაზები და ლაბორატორიები, ბიბლიოთეკა, მატერიალურ-ტექნიკური აღჭურვილობა და სხვა);
- უნივერსიტეტის არსებული ინფრასტრუქტურული ვითარება;
- უნივერსიტეტის თანამშრომლობის ხელშეკრულებები;
- სამეცნიერო-კვლევით და პედაგოგიურ პერსონალთან გასაუბრება;
- ურთიერთთანამშრომლობის ხელშეკრულებებით და მემორანდუმებით განმტკიცებული ორგანიზაციების სამეცნიერო-კვლევითი და საწარმოო ბაზები;

რეკომენდაციები:

• აუცილებელია მულაჟების, ანატომიის ატლასების, შინაური და სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების ჩონჩხების, ცხოველების შინაგანი ორგანოების სველი პრეპარატების, ქირურგიული და გინეკოლოგიური ინსტრუმენტების შეძენა   • ქირურგიული სამანიპულატორო ოთახის მოწყობა, შესაბამისი აღჭურვიტ (ქირურგიული ინსტრუმენტები, ხელოვნური კანის მულაჟები, იარაღების სასტერილიზაციო და სხვ.)   • ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის სივრცის მოწყობა, შესაბამისი აღჭურვიტ (სისხლის ბიოქიმიური და ჰემატოლოგიური ანალიზისთვის, შარდის ფიზიკო-ქიმიური ანალიზისთვის, ფეკალის პარაზიტოლოგიური ანალიზისთვის და სხვ.)   • მიკრობიოლოგიური სამუშაოების ანარჩენების გასაუვნებლად აუცილებელია შეიძინონ ავტოკლავი, რისთვისაც უნდა გამოიყოს შესაბამისი სივრცე.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   პათანატომიური მიკროსკოპული პრეპარატების შეძენა.   პირველი 2-3 წლის განმავლობაში ნუ გამოაცხადებენ დიდ მიღებას, სანამ არ შეასრულებენ რეკომენდაციებს და არ მოაწყობენ გამართულ მატერიალურ-ტექნიკურ ბაზას, მათ შორის მაპროფილებელი საგნების სპეციალურ ოთახებს (მაგ. ქირურგიული სამანიპულაციო, სადიაგნოსტიკო ლაბორატორია და ა.შ.)
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)   0
შეფასება   ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ✓ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
4.4. პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა   პროგრამის/ ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   ○ პროგრამის განვითარებისთვის გამოყოფილი ბიუჯეტის გაცნობის საფუძველზე შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ევროპის უნივერსიტეტი წარმოადგენს ფინანსურად სტაბილურ და მდგრად ორგანიზაციას, რომელსაც შეუძლია თავისი ვალდებულებების სრულად, ჯეროვნად და კეთილსინდისიერად შესრულება. უნივერსიტეტის შემოსავლები არის სტაბილური და ადვილად პროგნოზირებადი.   ○ თვალსაჩინოებისთვის ყურადსაღებია ბოლო 2 წლის პერიოდში მეტერიალურ-ტექნიკურ ბაზაზე დახარჯული თანხების დინამიკა: 2019 წელს პრაქტიკის ცენტრებისა და მატერიალურ ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესებისთვის დაიხარჯა 20000 ლარი, ხოლო 2020 წლის ბიუჯეტი ამავე საქმიანობისთვის ითვალისწინებს 45000 ლარს, რაც ცალსახად მეტყველებს უნივერსიტეტის სტრატეგიაზე განავითაროს და შექმნას კონკურენტუნარიანი, ხარისხიანი საგანმანათლებლო ბაზა.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ○ ევროპის უნივერსიტეტის წარმოდგენილი 2019 -2020 წლის ბიუჯეტი;   ○ ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო პროგრამის წარმოდგენილი თვითშეფასების ანგარიში;   ○ ვეტერინარიის ინტეგრირებული სამაგისტრო პროგრამის განვითარების 2019-2021 წლის გეგმა;   ○ გასაუბება ევროპის უნივერსიტეტის ფინანსური სამსახურების წარმომადგენლებთან და რექტორატთან;
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების რესურსები თუ უზრუნველყოფა		✓		

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და ანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად.

5.1 შიდა ხარისხის შეფასება
პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   თვითშეფასების დოკუმენტში წერია, რომ უნივერსიტეტში მოქმედებს ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა, რომელიც უნივერსიტეტს ეხმარება მისი, მიზნებისა და ამოცანების შესრულებაში; სისტემა უზრუნველყოფს: • უნივერსიტეტის სასწავლო, სამეცნიერო კვლევითი და შემოქმედებითი საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობას;   • უნივერსიტეტის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის შეფასებას, მონიტორინგს და შედეგების ანალიზს საქმიანობის შემდგომი განვითარების მიზნით;   • ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა აღწერს ყველა იმ ელემენტს, რომელიც მონაწილეობს უნივერსიტეტის ხარისხის გაუმჯობესების პროცესში. იგი უნივერსიტეტის მართვის პროცესის შემადგენელი ელემენტების: დაგეგმვის, ორგანიზების და მონიტორინგის განუყოფელი ნაწილია.   • სისტემა ახორციელებს ციკლურ პროცესს, რომელიც მოიცავს ოთხ ძირითად ურთიერთდაკავშირებულ ელემენტს: დაგეგმვა, განხორციელება, შემოწმება და გაუმჯობესება (Planning, Implementing, Checking and Improving - PICI).   • უნივერსიტეტის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის შეფასების წესი დამტკიცებულია უფლებამოსილი საბჭოს მიერ.   • ყოველ სემესტრში ტარდება ანონიმური გამოკითხვები ;

• გამოკითხვა ხდება პერსონალსა და სტუდენტების;   • შედეგები უბრუნდება პროგრამის ხელმძღვანელებს;   • შეფასების შედეგების ანალიზი უბრუნდება პროგრამის ხელმძღვანელებს;   პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და გამოიყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ○ თვითშეფასების ანგარიში   ○ საგანმანათლებლო პროგრამა და მასზე თანდართული დოკუმენტაცია   ○ ინტერვიუები ადმინისტრაციასთან, ხარისხის სამსახურთან, პროგრამის ხელმძღვანელებთან
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   არასაკმარისად აღწერილი სასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არარის შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
5.2 გარე ხარისხის შეფასება
პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტი რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს, რომელიც ხორციელდება ავტორიზაციისა და პროგრამული აკრედიტაციის უნივერსიტეტის ყოველწლიური თვითშეფასების ანგარიშის ფარგლებში.   უნივერსიტეტს გააჩნია გარე ხარისხის უზრუნველყოფის პროცედურები, რომლებიც იმართება ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მეშვეობით, როგორც აღწერილია: • ტარდება ანონიმური წერილობითი გამოკითხვები   • გამოკითხვები მოიცავს გარე დაინტერესებულ მხარეებს   • შედეგები უბრუნდება პროგრამის ხელმძღვანელებს
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ○ საგანმანათლებლო პროგრამა   ○ თვითშეფასების ანგარიში   ○ ინტერვიუები
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   არასავალდებულო ხასიათისრჩევებიპროგრამისგანვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობისშემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება   პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   როგორც თვითშეფასებაში წერია და ხარისხის სამსახურთან შეხვედრისას ითქვა, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური განიხილავს სასწავლო პროგრამების კურიკულუმებსა და სასწავლო კურსების სილაბუსებს და იძლევა რეკომენდაციებს მათი სრულყოფისთვის. ხარისხის სამსახური აკადემიური პერსონალისთვის პერიოდულად ორგანიზებას უკეთებს ტრენინგებს.   ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ განხორციელდა სააკრედიტაციოდ წარმოდგენილი პროგრამის შეფასება, რომელშიც ჩართული იყო აკადემიური, მოწვეული და ადმინისტრაციული პერსონალი.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   ☐ სტუდენტების კითხვარი   ☐ ინტერვიუ ადმინისტრაციასთან და პროგრამის ხელმძღვანელებთან   ☐ თვითშეფასების ანგარიში
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არარის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების ხარისხის განვითარების შედეგები	✓			

თანდართული დოკუმენტაცია (არსებობის შემთხვევაში)

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება:

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება:

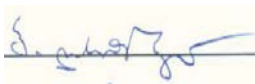
დასკვნის გვერდების რაოდენობა:

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა		✓		
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა		✓		
3. სტუდენტთა მიდწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	✓			
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა		✓		
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	✓			

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის

ბესარიონ ლასარეიშვილი ხელმოწერა

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ის

ლევან ციციშვილი

მარიამ ლობჯანიძე

